

Livsmedelsverkets utsädesenhet

Fortsatt utsädesproduktion på en lägenhet där flyghavre har konstaterats

Denna anvisning gäller utsädesproduktionslägenheter där det under de föregående åren har upptäckts flyghavre. Ett jordbruksskifte där flyghavre upptäcks bildar ett **skifte som är under uppsikt** i fråga om flyghavre.

Ett skifte som är under uppsikt omfattas av följande bestämmelser

- Jordbruksskiftet blir kvar under uppsikt av Livsmedelsverket tills det har konstaterats vara fritt från flyghavre under två på varandra följande år. Förutsättningarna för en flyghavrekontroll anges på följande sida.
- På ett skifte som är under uppsikt får det inte odlas havre eller en sort som odlas till utsäde på lägenheten.
- Storleken och formen på ett skifte som är under uppsikt får inte ändras.
- På ett skifte som är under uppsikt ska bekämpningsanvisningen eller bekämpningsplanen följas.
- På skiftet får flyghavre inte bekämpas kemiskt om inte detta förutsätts i planen eller anvisningen.
- Flyghavre som förekommer på ett skifte som är under uppsikt ska utan dröjsmål bekämpas.
- När bekämpningsanvisningen eller bekämpningsplanen har slutförts rekommenderas det att man låter landsbygdsnäringsmyndigheten eller en odlingsinspektör göra en flyghavre-kontroll på skiftet.
- Det rekommenderas att skiftets jordbruksskiftessignum behålls oförändrat.

Om det på en **utsädesproduktionslägenhet** förekommer flyghavre på högst **ett** skifte som är under uppsikt:

- är utsädesproduktion tillåten av alla arter.
- kan utsädesproduktion bedrivas på andra skiften än skiftet som är under uppsikt.

Om flyghavre förekommer på **två, tre eller fyra** skiften som är under uppsikt:

- är utsädesproduktion av havre inte möjlig.
- är utsädesproduktion av andra arter möjlig.
- kan utsädesproduktion bedrivas på andra skiften än skiftena som är under uppsikt.

Om flyghavre förekommer på **fler än fyra** skiften som är under uppsikt

- är utsädesproduktion inte möjlig på lägenheten, med undantag av potatis.

Ett skifte som är under uppsikt räknas inte med i det antal skiften under uppsikt som begränsar utsädesproduktion under det år när det bildas. För ett skifte som är under uppsikt kan på ansökan beviljas ett så kallat undantag, varvid skiftet inte räknas med i det antal skiften under uppsikt som begränsar utsädesproduktionen. Läs mer om ansökan om undantag i Livsmedelsverkets anvisning *Förvärv av tillskottsåker som finns i kommunens flyghavrerregister till en utsädesodlingsgård*.

Flyghavresituationen på skiften som omedelbart gränsar till en utsädesodling inverkar inte på godkännandet av utsädesproduktionsskiftena. Exempelvis medför flyghavre på grannens skifte en ökad risk för flyghavre i den egna utsädesodlingen, men inverkar inte direkt på godkännandet eller förkastandet av den.

Åtgärder som flyghavren föranleder

Odlingsinspektören anmäler sin flyghavreobservation på en utsädesproduktionslägenhet till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet, som för in de berörda **basskiftena** i kommunens flyghavreregister. Inspektören skickar också uppgifterna till Livsmedelsverket, som för in de berörda **jordbruksskiftena** i sitt eget register. Landsbygdsnäringsmyndigheten utarbetar, beroende på graden av förorening, en bekämpningsanvisning eller en bekämpningsplan för flyghavre för lägenheten. Landsbygdsnäringsmyndigheten fattar ett beslut på basis av planen.

Det lönar sig för odlaren att be om en flyghavrekontroll för de skiften som berörs av bekämpningsanvisningen eller -planen, när bekämpningsåtgärderna är gjorda enligt anvisningen eller planen. När det gäller andra skiften än sådana som satts under uppsikt i samband med en odlingsgranskning beställs kontrollen av kommunen vid inlämnandet av stödansökan. För skiften som satts under uppsikt i samband med en odlingsgranskning görs flyghavrekontrollen i första hand av odlingsinspektören. Kontakta Livsmedelsverket eller ta allra senast upp frågan med odlingsinspektören, om det på din lägenhet finns skiften som har satts under uppsikt i samband med odlingsgranskningen. Ett skifte avförs från flyghavreregistret när landsbygdsnäringsmyndigheten eller odlingsinspektören inte har observerat flyghavre på skiftet vid en officiell flyghavrekontroll under två på varandra följande somrar.

Kommunerna följer skiftena som är under uppsikt på **basskiftesnivå**, och gör därför alltid flyghavrekontrollen för hela basskiftet. Den myndighet som styr utsädesproduktionen, Livsmedelsverket, följer skiftena som är under uppsikt på **jordbruksskiftesnivå**, och odlingsinspektören gör därför flyghavrekontrollen i första hand för jordbruksskiftet. Livsmedelsverket hanterar skiftena som är under uppsikt och flyghavrekontrollerna på jordbruksskiftesnivå för att underlätta utsädesodlarnas arbete. Orsaken är att stora basskiften eller basskiften med flera olika växtarter kan vara utmanande att kontrollera som helhet.

En flyghavrekontroll kan utföras när det är möjligt att observera flyghavre som grott.

Flyghavrekontroll utförs inte, om

- det på skiftet odlas havre, rybs, raps, senap, råg, kummin, potatis, ärt, bondböna, hampa eller majs
- skiftet är i träda, i vall eller lider svårt av liggsäd
- det på skiftet har bekämpats flyghavre t.ex. genom plockning, med bekämpningsmedel eller genom slätter
- andra odlingstekniska åtgärder förhindrar observation av flyghavre.

Avförande av skiften som länge varit i vall från flyghavreregistret

Landsbygdsnäringsmyndigheten har möjlighet att på odlarens begäran konstatera basskiften som har varit i obruten vallodling minst 10 växtperioder som fria från flyghavre. Om villkoren uppfylls avlägsnar myndigheten registeranteckningarna för skiftena utan flyghavrekontroll. Den lokala landsbygdsnäringsmyndigheten ger närmare information om hur begäran ska göras.

Villkoren för avlägsnande av registeranteckningarna är:

- odlingsväxten på skiftet har utan avbrott varit vall under de 10 föregående växtperioderna
- flyghavre har inte förekommit på skiftet under den aktuella tidsperioden
- ingen bekämpningsanvisning eller bekämpningsplan har getts för skiftet under den aktuella tidsperioden.

Vid Livsmedelsverkets utsädesenhet ges tilläggsuppgifter av

viljelystarkastus@ruokavirasto.fi

Toni Valo (toni.valo@ruokavirasto.fi)

Maarit Markkula (maarit.markkula@ruokavirasto.fi)

Ritva Vallivaara-Pasto (ritva.vallivaara-pasto@ruokavirasto.fi)

tfn 050 471 7076

tfn 040 846 9148

tfn 040 833 2482

En myndighets verksamhet ska basera sig på en befogenhet som föreskrivs i lag och myndighetsutövningen ska följa lagen. Myndigheternas anvisningar är till sin rättsliga natur inte bindande för andra myndigheter eller aktörer. Frågor som gäller tillämpandet av lagstiftningen avgörs i sista hand av en domstol. I denna anvisning ingår såväl direkta citat ur lagstiftningen som tolkningar av hur lagstiftningen ska tillämpas. Tolkningarna som framförs i anvisningen är Livsmedelsverkets syn på hur lagstiftningen bör tillämpas.